

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

De Bulla hac, an sit lex, vel sententia. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

rate in aliquibus, aliquando mutari, & ad eam etiam aliquid aliquando addi, vt id conspicitur potest ex Bulla Gregorii xiiij. quam interpretatur Nauarr. in Man. cap. 27. nu. 54. quæ in aliquibus non conuenit cum Bulla Clementis VIII. quam interpretandam nos sumptimus, quamuis in pluribus temper conueniat, vt colligitur ex eisdem Bullis, & ex Bulla Pauli i r r. quam refert Rebuff. in Prax. benef. vbi eam declarat, & probatur in extrauag. Et si dominici gregis. de peniten. Hæc autem sunt ea, quæ pertinent ad hæreticos, ad libertatem Ecclesiasticam, & id generis. Quare interpretatio vnius & ad aliarum cognitionem pertinet. Et de quæstione hac itidem satis.

De Bulla hac, an sit lex, vel sententia.
Cap. VII.

S V M M A.

I Censuræ latæ per hanc Bullam an sint a iure, vel ab homine.

Sexta quæstio est, † an excommunicationes, & censuræ per hanc Bullam latæ ab homine, a iure sint, Felicianus Episcopus Scalensis in Enchiridio de excommunicatione c. 16. & Mart. Alf. de Viuald. in Candelabro pa. 2. in explicatione huius Bullæ in §. volentes, a iure ipsas esse existimant. Primo, quoniam mortuo Ro-

mano Pontifici. non extinguuntur, sed durant, donec alii processus fiant, vt habetur in Bulla, ergo a lege sunt, nam legislatoris morte leges non extinguuntur. c. fi. de off. leg. & l. leges, & constitutiones, C. de le. Hæc ratio mihi non quadrat, nam Bulla hæc non sua natura perpetua est, sed quoniam id Pontifex cauit; id quod hinc patet, quoniam ante Pium V. extinguebatur cum ipso Romano Pontifice, sed ipse deinceps, & alii successores, quo in officio fideles Christiani continerentur, & vt post mortem duraret, sanxerunt, non igitur ratio hæc quicquam facit. Secundo probatur horum opinio hac ratione, Bulla hæc respicit futurum tempus, contra enim eos censure fert, qui delicta per ipsam prohibita fecerint, at in futurum prospicere proprium legis est, cap. cognoscentes, & c. fi. de consti. sententia vero non vtiq; ergo Bulla hæc lex, & non sententia est. Hæc ratio etiam mihi non probatur, nec vera est, nā generales sententiæ pro futuris etiam feruntur, vbi ratio id suadet, arg. c. a nobis, c. de sent. excom. & ca. Romana. §. caueant. eo. lib. 6. & vt id asseruit Couar. in c. alma. p. 1. §. 10. num. 1. in fin. de sent. excom. lib. 6. vbi ait ita fore nisi vsu, & praxi iā diu inductū esse, vt excommunicationes generales ab homine pro futuris culpis ferri possint, neque ratio igitur hæc quicquam facit. Tertio probatur horū sententia, quoniam exco-

tionen

tiones, quæ per Bullâ feruntur, nulla indigent admonitione, quæ uero per ſententiam ſic. Hæc ratio itidem opinionem hanc non tueretur, tû quod ſatis admonitio præuenit, ubi promulgatur, & ſemper admonet, tum quod & excommunicationes pro futuris culpis late per ſententiam admonitione non requirunt, ut id abundè probauimus in Tractatu de Cenſuris cap. 18. §. 3. nume. 2. prope finem Tab. 1. Poſtremo probatur horum ratio hoc modo, caſus huius Bullæ plures habentur in iure, ſcilicet in extrauag. Et ſi Dominici gregis. de pœnit. & in extrauag. 5. eodem, ergo iuris ſunt. Hæc ratio etiam non memouet, nam, etſi recenſentur inibi caſus Bullæ, non tamen ob id iuris ſunt, quod enim iure prohibitum eſt & ſententia prohiberi poteſt, arg. capit. ita quorundam. iunct. Glo. de iude. Poſtremo in cit. iuribus non ſtatuitur de nouo, ut hi caſus reſeruati ſint, ſed de clarantur eſſe reſeruati.

Quare, cum nullis rationibus opinio hæc nitatur, contrariam ſententiam, ut excommunicationes huiusmodi ab homine ſint, ego ſequor, quam & ſequitur Nauar. in Man. capit. 27. & Rebuff. in Prax. benefi. in explicatione Bullæ in principio in verb. Ad futuram, ibi iſta tamen Bulla, & Jacob. de Graſſ. lib. 4. deciſ. caſ. conſc. capit. 18. nume. 4. & ſenſit idem Addic. ad Nauar. in conſi. 1. quæſt. 9. ver. Aduerte. lib. 1. de conſtitu. & Sor.

diſt. 22. quæſt. 2. art. 3. & Illuſtriſſimus Franciſcus Toletus in Bulla Cœnæ Domini in principio. nu. 5. Probatur autem primo, quoniam per modum ſententiæ fertur, ac promulgatur, & dicitur proceſſus qui non ſit in ferendis legibus, ergo ſententia, & non lex eſt. Secundo loco, quoniam, antequam Romani Pontifices ſtatuere, ut poſt eorum mortem duraret, morte extinguebatur, ergo ſententia, & nõ lex eſt; nam lex, eſto id non caueatur, tamen perpetua eſt, arg. c. fin. de off. leg. & habetur in c. fi. de cõſtit. & ibi not. ſententia uero generalis extinguitur cum eius auctore, ut probauimus in Tractatu noſtro de Cenſuris, Tab. 1. capi. 2. §. 2. & ca. 9. §. 4. in fine, & ut tradunt Gloſſ. Abb. Mar. Socin. Sen. Felin. ac DD. in ca. a nobis. 1. de ſentent. excomm. ac Feder. de Sen. in conſi. 16. etenim ſunt, ut edicta, & banna, quæ feruntur, quo facilior gubernatio ſui temporis ſit, ut ſenſit Bald. in leg. 1. C. de poſtulan. Poſtremo facit, quoniam Romanus Pont. ſententias appellat, ut habetur in tertia parte, verſi. Non obſtantibus, ibi. Per quæ contra hos vniuerſales proceſſus, ac ſententias. Ex his igitur concludo ab homine, & non a iure Bullam hanc eſſe, quid autem referat, an ab homine a iure ſit, in Tractatu meo de Cenſuris declarauimus, ſed iã ad alia Capita veniamus.